GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŪ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI DE LUCRU.
Pe unū anū 12 fior., pe şése lunī 6 fior., pe trei lunī 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anū 36 fr., pe şése lunī 18 fr., pe trei lunī 9 francī.

ANULŬ XLVII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţī.
ANUNCIURILE:
O seriă garmondū 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare.
Scrisorī nefrancate nu se primescū. — Manuscripte nu se retrămitū.

Nr. 42. *Vinerī în 6 (18) Aprile* **1884.**

Braşovū în 5 (17) Aprilie 1884.

Planulū adversarilorū noştri e datū pe faţă. Până acum ei s'au mărginitū la aceea ca se declare prin foile lorū, că adunările oposiţiunale ale alegătorilorū românī sunt numai nisce conventicule de agitatorī conjuraţī în contra statului ungurescū, dér în realitate n'au pututū contestá adunărei naţionale dela 1881 dreptulū de a se dá de representanţă a tuturorū alegătorilorū românī din Ardélū şi ţéra unguréscă.

Nicī acum nu vor fi în dreptū de a ḍice, că conferinţa nóstră viitóre electorală nu va representá opiniunea alegĕtorilorū românī, dér nu se póte negá că, de cândū cu debutarea ienicerilorū dela Pesta, contrarii noştri au câştigatū o armă, de care se folosescū şi se vorū folosí cu prisosinţă, spre a micşora însemnătatea viitórei nóstre conferinţe generale.

Au şi începutū foile ungurescī sĕ secundeze organele ieniceresci dela Pesta şi Sibiiū susţiindū, că de óre-ce d. Dr. Gall a ţinutū unū conventiculū la Pesta şi s'a pronunţatū solemnulū contra programei conferenţei dela Sibiiū, alţiī nu mai au dreptulū se represente opiniunea poporului românū, ca şi cum d. Gall ar fi poporulū şi poporulū ar fi d. Gall.

Foile din Clusiū, carī prin posiţia ce-o ocupă trebue se fiĕ cele mai bine iniţiate în complotulū dela Pesta, ne spunū: una, că conferenţa nóstră viitóre nu mai are nicī o însemnătate politică, cealaltă ne asigură, că în comitatulū Făgăraşului se pregătesce sub egida solgăbirăiéscă alegerea de deputaţī a unorū băieţandri, despre carī se ḍice că facū parte din partida ienicerilorū ceea ce, mai alesū încâtū privesce pe unulū dintr'înşii, trebue sĕ-o tragemū încă la îndoiélă.

Va se ḍică adversarii noştri voiescū se alégă la viitórele alegerī în cercurile românescī ienicerī — la poruncă. Cu solgăbirăii şi cu gendarmii se póte face prea uşorū tréba acésta şi după ce vorū avé ast-felū unū numĕrū óre-care mai mare de „deputaţī naţionalī românī,“ gata a serví pe d-lū Tisa şi idea de statū ce-o representă, vorū ḍice: eată poporulū românū şi-a alesū representanţii sĕi, aceştia sunt adevĕrata espresiune a voinţii naţionale române, voi ceilalţī nemulţumiţī sunteţī numai nisce turburătorī, nisce ambiţioşī şi încăpăţinaţī, carī n'aveţī consĕmţĕmĕntulū poporului.

„Ellenzék“ din Clusiū ḍice la unū locū în articlulū celū reproducemū mai la vale, că ar fi o nebuniă a susţiné, că ceea ce decidū guvernamentalii în adunările lorū are valóre şi pentru Kossuthiani. Fórte bine! Şi noi ḍicemū totu asemenea, că ar fi nu numai o nebuniă, dér chiar o mişeliă din cele mai marī de a pretinde, că ceea ce facū aḍī guvernamentaliī, fie aceştia Ungurī curaţī séu Jidovi séu ienicerī ungurescī, póte se deoblige partida naţională română. Deosebirea este aici cu atâtū mai bătătóre la ochī cu câtū, pe lângă aceea că principiele partidelorū suntū aprópe cu totulū opuse una alteia, mai esistă şi o diferinţă de rassă şi, ca se-o spunemū verde, o ură de rassă, care din nenorocire se manifestă ḍilnicū in prigonirile şi asupririle, ce trebue se le îndure aḍī poporulū nostru din partea celorū dela putere.

Sĕ ne înţelegemū dér. „Ellenzék“ cu „Pesti Naplo“ şi cu tóte foile ungurescī oposiţiunale au declaratū sĕrbătoresce, că conferenţa d-lui Gall dela Pesta s'a făcutū la comanda d-lui Tisza. Décă este aşa, şi credemū că foile ungurescī suntū destulă autoritate în punctulū acesta, atuncī de ce ne mai vorbesce „Ellenzék“ de „Românī“ activişti, cândū e vorba simplamente de slugile d-lui Tisza. Suntemū convinşī, că kossuthianii au avutū destulă ocasiune de a se asigurá, că aceste slugi suntū tocmai după chipulū şi asemĕnarea stăpânului lorū şi că prin urmare ei nu potū representá în nicī unū casū decâtū guvernulū şi voinţa d-lui Tisza.

Amū avutū şi mai avemū încă şi acum icī colo câte unū activistū cu programă română naţională, dér unui asemenea activistū nu-i póte trece prin minte de a aderá vreodată, ca d. Gall şi tovarăşii sĕi, la principiele despotice ale partidei maghiare guvernamentele.

Ne mirămū în cele din urmă că „Ellenzék“ care mai alaltăerī ḍicea, că nu recunósce „naţiune română“ in Ungaria, este aḍī îngrijatū, că la noi n'are cine se represente bietulū nostru poporū românescū.

Ei bine! Décă vĕ dóre aşa de multū inima de noi şi décă vreţī sĕ vedeţī poporulū românū în adevĕrū representatū, cereţī sĕ se conchiame dieta Transilvaniei şi sĕ se întroducă sufragiulū universalū atâtū pentru Ardelenī câtū şi pentru Românii din Ţéra ungurésca.

Scirī telegrafice.

(Serviciulū particularū alū „Gazetei Transilvaniei“

Berlinū 5 (17) Aprile.

Impĕratulū a primitū deputaţiunea regimentului 3 de grenadirī, care se duce la Viena, ca să gratuleze pe archiducele Albrechtū, cu ocasiunea jubileului de 25 de anī de când e şefū alū regimentului.

Paris, 5 (17) Aprilie.

Se desminte scirea că Francezii au ocupatū Amoy, ca garanţie pentru despăgubire din partea Chinei.

Constantinopole, 5 (17) Aprilie.

Ministrulū de justiţie Asan paşa s'a numitū ministru de esterne în loculū lui Aarifi paşa.

Seghedinū 5 (17) Aprilie.

Căpitanulū de jandarmerie Nicolau Sugar, după comiterea faptului, s'a împuşcatū şi pe sine.

Cronica evenimentelorū politice.

In 2 (14) Aprile nóptea Inălţimile lorū clironomulū Rudolfū şi cu soţia sa princesa Stefania au pornitū c'unū trenū separatū în călĕtoriă în Orientū. Clironomulū austriacū a întreprinsū acésta călĕtoriă, după cum asigură oficioşii noştri, numai din îndemnulū sĕu propriu,fără de nicī unū scopū specialū politicū, dérū pentru aceea acéstă călĕtoriă totuşī îşī are însemnătatea sa politică. Chiar acea împrejurarea, că clironomulū tronului Habsburgilorū va fi în Constantinopole óspele Sultanului, este în sine o faptă politică.

Principele de corónă va petrece mai multe ḍile la Bosforū, unde va vení în contactū cu domnitoriulū imperiului otomanū.

Contactulū personalū are, mai cu semă, în Orientū o influinţă estraordinară şi de aicī, deducū foile oficióse, că elū va avé urmările cele mai bune cu privire la relaţiunile amendurorū imperiilorū. Sultanulū s'a interesatū cu-o deosebită atenţiune de tóte pregătirile ce s'au făcutū, ca clironomulū austriacū dimpreună cu soţia sa şi cu tótă suita lorū sĕ ţină minte câtū vorū trăi festivităţile, ce sĕ vorū dá în onórea înalţilorū óspeţī.

Acesta este casulū celū d'intâiu de cândū esistă casa habsburgică, ca sĕ se presentéză chironomulū austriacū înaintea marelui padişahū la cornulū de aurū, de unde sĕ dirige politica Orientului.

* * *

Din Timişóră se telegraféză ḍiarelorū din Viena: O conferinţă a Românilorū bine cercetată protestà în contra programei din Sibiiū şi declarà, că se alătură la programa conferinţei din urmă a Românilorū din Budapesta. — Trădarea se dă totū mai multū pe faţă!

* * *

Conflictulū bisericei anatolice cu Pórta otomană a întratū într'o fasă nouă. Patriarchulū bisericei ortodocse anatolice, Ioachimū, a resignatū la postulū sĕu şi consiliulū mixtū a denumitū pe Agatangelū mitropolitulū din Efesū de locotenentū în loculū patriarchului. Patriarchulū a resignatū, pentru că n'a voitū sĕ predé Porţii decisiunea, ce a luat'o consiliulū mixtū cu privire la teşcheréua marelui vizirū ce s'a adausū pe lângă veratulū de instalaţiune alăturându-se şi unū tacrirū patriarchalū. Adunarea compusă din clerū şi din mirenī declarà, că reservaţiunile, ce le face teşcheréua, nu le póte acceptá şi cerū printr'o resoluţiune sĕ se restitue status quo ante. Consiliulu mixtū discutândū tescheréua marelui vizirū subscrisă, o adresă către Sultanū şi către Pórtă, prin care mulţămì pentru veratū, ér cu privire la teşcheréua declară, că aceea nu este precisă, pentru că patriarchulū négă, că s'ar fi înţelesū mai dinainte cu Pórta despre cuprinsulū lui. Consiliulū nu-lū póte acceptá, pentru că reservaţiunile făcute jicnescū privilegiurile bisericii ortodocse. Consiliulū rógă pe Sultanū şi Pórta, ca sĕ reguleze cestiunea după dorinţele comunităţii grecescī întorcêndu-sĕ la statulū quo ante şi că populaţiunea ortodocsă grecéscă sĕ pótă serbá sĕrbătorile Pascilorū. După aceea se deschise scrisórea sigilată, în care se cuprindea opiniunea personală a patriarchului; întracea patriarchulū arată mijlócele, prin care s'ar puté face guvernulū turcescū sĕ-şī retragă reservaţiunile. Provocândū adunarea pe patriarchū sĕ trămită teşcheréua la Pórtă îndĕrĕtū, acesta refusà şi declară că mai bine resignéză. Consiliulū vĕḍêndū stăruinţa patriarchului îi primí dimisiunea. Ómenii dau cu socotéla, că patriarchulū este accesibilū de influenţe străine, cu ajutoriulū cărora póte sĕ producă disordine în sînulū comunităţii grecescī, pentru că spiritele sunt fórte iritate între creştinii ortodocşī grecī. — Negreşitū, că patriarchulū alergândū după ajutoriu străinū va causá marī perturbaţiunī în sînulū bisericii.

Persecutarea limbilorū.

„Viitorul“ fără viitorū, organulū, ce şi-a luatū misiunea — precum ḍice elū — de a ne împăcá cu duşmanii noştri Ungurī, în locū de a face pe aceştia sĕ înţelégă, că nu prin asuprirī se vorū puté împăcá cu noi, din contră n'are altă ţintă decât sĕ ne desbine. Eroii „Viitorului“ arū puté contá pe sprijinulū nostru numai atuncī, cândū arū face pe soviniştii ungurī sĕ înţelégă, că despotismulū şi împilarea nu ducū la bunū sfêrşitū, că prin respectulū reciprocū putemū fi bunī fraţī.

Décă nicī acolo, unde abia se zăresce piciorū de Ungurū printre Românī nu ni se respectă limba, şi prin urmare nicī naţionalitatea, mai umblaţī Viitoriştī fără viitorū sĕ ne împăcaţī?

Etă unū esemplu próspĕtū, ce ni-lū comunică „Sieb. Deutsch. Tageblatt,“ despre persecuţiunea limbilorū nemaghiare:

Cele petrecute în adunarea generală dela 2 Aprile a. c. a comitatului Bistriţa-Năsĕudū, merită a fi luate în de aprópe considerare. Cérta dintre Românii şi Germanii acestui comitatū cu comitele baronulū Dyonis Banffiy s'a iscatū din motivulū următorū: vicecomitele ia o disposiţiune nelegală, prin care dă notarilorū însărcinarea, ca de aci înainte tóte actele oficiale privitóre la fixarea dărilorū să se compună numai în limba maghiară. Aceste acte fuseseră compuse până acum în limba maghiară în raportū cu naţionalităţile comitatului Bistriţa-Năsĕudū, —

care e populatŭ aprópe esclusivŭ de Românĭ şi Germanĭ, — şi anume la 80 de procente în limba română, la 18 procente în cea germană şi numai 2 procente în limba maghiară. Acum, fiindcă funcţionarii oficiului fixării dărilorŭ din Dees nu cunoscŭ — se ḑice — decâtŭ numai limba maghiară, notarii sunt avisaţĭ, sub pedépsă disciplinară, sĕ compună actele numai în limba maghiară. In contra acestei dispoşiţiunĭ se ridică representanţii naţionalităţii române şi germane şi, dovedindŭ că acéstă mĕsură e ilegală, propunŭ respingerea ei. Unŭ oratorŭ germanŭ dete deplină espresiune iritaţiunei spiritelorŭ, atribuindŭ disposiţiunea ilegală nu persónei vicecomitelui şi comitelui, ci curentului şovinistŭ, ce domnesce acum în patriă, şi esprimă speranţa, că acestŭ şovinismŭ se va dá în lăturĭ dinaintea unui curentŭ mai moderatŭ. La acestea, representantulŭ înaltului guvernŭ, comitele baronulŭ Dyonis Banffy, rĕspunde, că e o amăgire, decă se crede, că curentulŭ patrioticŭ ce domnesce acum va face locŭ unei direcţiunĭ mai moderate; din contră, curentulŭ ce domnesce acum va mai cresce încă. In cele din urmă faimósa disposiţiune a vicecomitelui e respinsă, şi comitele declară, că va apelá la decisiunea ministrului.

Acesta e pe scurtŭ mersulŭ desbaterii privitóre la limbă, care a amărîtŭ şi iritatŭ într'unŭ gradŭ înaltŭ pe representanţii independenţĭ românĭ şi germanĭ ai congregaţiunei comitatului Bistriţa-Năsĕudŭ.

Congresulŭ românescŭ din Sibiu.

Sub acestŭ titlu publică „Ellenzék“ din Cluşiu unŭ articolŭ în care, cu-o naivă sinceritate, descopere complotulŭ ce a fostŭ urzitŭ de cătră ómeniĭ stăpânirei cu ajutorulŭ ienicerilorŭ din Pesta, spre a sparge cerculŭ solidarităţiĭ nóstre naţionale. Eată ce scrie numita fóie:

„Congresulŭ românescŭ ce se va ţiné în Sibiiu va fi fără nici-o însemnătate şi anume din motivele următóre:

Cândŭ aşa numitulŭ comitetŭ din Sibiiu a adresatŭ manifestulŭ sĕu cercurilorŭ electorale, — tótă lumea scia că acelŭ comitetŭ nu pentru aceea convócă congresulŭ, ca sĕ se consulteze despre stabilirea vr'unui programŭ politicŭ, ci pentru ca de nou sĕ orbéscă lumea prin proclamarea pasivităţiĭ.

Acestŭ comitetŭ, care şi-a perdutŭ creditulŭ (la d-lŭ Tisza şi la ceilalţĭ împintenaţĭ nu a avutŭ creditŭ nicĭodată, prin urmare nicĭ nu l'a pututŭ perde. — Trad.) a provocatŭ cercurile electorale ca sĕ trămită câte doi delegaţĭ la congresulŭ, ce se va convoca.

Ce se întêmplă în ţéră pretutindenea?

Aceea, că la aceste conferinţe electorale mergŭ numai pasivişti, şi alegerile făcute până acum în tótă ţéra au fostŭ în favorulŭ pasiviştiloru. Ceva fórte naturalŭ.

Activiştii în asemenea conferinţe nicăirĭ nu s'au arătatŭ (vedĭ bine, de unde să se şi arate décă suntŭ numai căţĭ-va şi şi aceştia la Pesta. — Trad.) Activiştii nu şi-au datŭ părerile, nu şi-au pusŭ votulŭ în cumpĕnă (Se vorŭ fi temutŭ că va apĕsa pré multŭ! — Trad.) Nicĭ nu poteau face altŭ cumŭ; décă partida guvernamentală convócă o conferinţă de constituire, la aceea de sigurŭ numai membrii partidei guvernamentale vorŭ lua parte. Acésta aşa se practică.

Conferinţa de constituire a Românilorŭ, carĭ aderéză la constituţiunea unguréscă, s'a ţinutŭ în luna lui Martie în Budapesta. Partida lorŭ s'a constituitŭ, acolo s'a organisatŭ şi şi-a făcutŭ programa.

Pe de altă parte pasiviştii anunţă în ḑilele aceste congresŭ în Sibiiŭ. La conferinţe ţinute spre acestŭ scopŭ numai passiviştĭ iau parte. Te-ar umflá rîsulŭ, décă în conferinţa constitutivă din Sibiiŭ s'ar decide activitate. Acésta s'arŭ păré tocmai aşa de absurdŭ, ca şi cândŭ conferinţa de constituire a partidei independente din Cluşiŭ s'ar declará pentru programa partidei guvernamentale.....

Hotărîrile pasiviştilorŭ din Sibiiŭ nu obligă pe activiştĭ.

Admitemŭ, că în Sibiiu şi póte în ţéra întrégă pasiviştii sunt în maioritate, că, póte puterea lorŭ e mare, influinţa lorŭ iresistibilă; însĕ tóte acestea nu ştergŭ pe activiştĭ de pe faţa pămêntului; de aicĭ nu urméză ca aceştia sĕ nu se lupte în tóte punctele cu contrarii lorŭ.

Fleacurile cu comitete şi cu alte hocus pocus-urĭ sunt numai comedii de prisosŭ, înscenate contra Ungurilorŭ. Dér Românii nu ne împunŭ cu ele. Pentru aceea noi nu atribuimŭ conferinţei pasiviste din Sibiu nicĭ o însemnătate, şi hotăririle ce se vorŭ luá acolo nu le vomŭ considerá ca conglăsuitóre cu simţĕmintele şi cu ideile ce le nutresce poporulŭ românŭ.

Nimenea nu va considera hotărîrile din Sibiu de espresiune politică a poporului românŭ. Numai o partidă sĕ va declará acolo, ér nu unŭ poporŭ (? !)

Conferenţa Românilorŭ din Făgărăşŭ.

O corespondenţă a lui »Kolozsvári Közlöny« Nr. 87 datată din Făgăraşŭ 2 Aprilie 1884 privitóre la conferinţa Românilorŭ din Făgăraşŭ, care este fórte caracteristică şi care descopere unulŭ din planurile tovărăşiei pentru desbinarea Românilorŭ ḑice între altele:

»Cumĕtrii Românĭ făgăreşenĭ ţinŭ adunările lorŭ de acestŭ soiu totŭ-deauna în ḑí de têrgŭ. Se dă parola ca de pe strade sĕ chiame pe alegĕtorĭ, şi apoi »Gazeta« vine şi strigă că adunarea a fostŭ grozavŭ de numerósă.

Conferenţa a fostŭ presidată de vicariulŭ gr. cat. Alecsandru Micu. Scopulŭ conferinţei îlŭ desvoltà pe scurtŭ advocatulŭ şi cunoscutulŭ pasivistŭ Ionŭ Romanŭ, elŭ a ḑisŭ ca sĕ nu sĕ facă declaraţiune nicĭ pentru activitate, nicĭ pentru pasivitate, ci sĕ se trămită la conferenţa generală din Sibiu 4 delegaţĭ şi sĕ se priméscă hotărîrile, ce se vorŭ luá la Sibiu. S'a primitŭ. De delegaţĭ pentru conferinţa din Sibiu s'au alesŭ: vicariulŭ Alecsandru Micu, colonelulŭ c. reg. în pensiune baronulŭ Ursŭ, advocaţii: Ilariu Duvlea şi Ionŭ Romanŭ, dintre carĭ numai Ionŭ Romanŭ se ḑice că e pasivistŭ.

»Corespontentulŭ încheia ḑicêndŭ, că orĭ ce vorŭ decide Românii în Sibiu, Românii făgărăşenĭ vorŭ candidá de ablegaţĭ pentru dietă pe fiulŭ episcopului gr. or. românŭ din Aradŭ, pe Ionŭ Meţianŭ jun. şi pe Iuliu Puşcariu fiulŭ judelui de la curiă.« Vestea, ce priveşce pe aceştĭ doi candidatĭ, corespondentulŭ afirmă, că a audit'o prin cercurĭ române din Făgaraşŭ.

Felicitărĭ la adresa nóstră.

Babota 12 Aprile.

Cu mare bucuriă amŭ cetitŭ, că fóia D-v. va fi cuotidiană de aicĭ înainte. Se ajute bunulŭ Dumneḑeu. Ne vomŭ nisui a-o avé întotdéuna şi ai înmulţí abonaţii.

Gavrilŭ Waida, parochŭ.

Reginulŭ săsescŭ 14 Aprile.

Felicitărĭ şí salutărĭ cordiale!

Patriciu Barbu, adv.

Sibiiu 15 Aprile.

Esprimându-mĭ bucuria îţĭ gratulezŭ la eşirea „Gazetei“ în fie-care ḑi.

Dr. Moga.

Deva 15 Aprile.

Felicitările cele mai cordiale. Se trăiască cine tace şi face.

George I. Popŭ.

Blaşiu 15 Aprile.

Vĕ gratulezŭ şi vĕ dorescŭ succesŭ strălucitŭ.

Basiliu Turcu.

Şiaroşŭ 12 Aprile.

Salutămŭ cu bucuriă anunciulŭ, ce ni'lŭ faceţĭ. Succesŭ splendidŭ.

T. V. Borza, parohŭ.

Cetimŭ în ḑiariulŭ „România“ din Bucurescĭ următórele călduróse rêndurĭ la adresa fóiei nóstre:

„Gazeta Transilvaniei,“ foie românéscă, ce apare în Braşovŭ, va împliní peste puţinŭ 50 anĭ de viaţă. Ea, dela apariţiune, sub cea mai cumplită prigonire a a némului românescŭ, a arboratŭ în mijloculŭ patrioţilorŭ şi valoroşilorŭ comercianţĭ din Brasovŭ, acestŭ emporiu alŭ Transilvaniei, drapelulŭ redeşteptărei naţionale. — Urămŭ viaţă lungă numitei foi românescĭ şi o angajămŭ a-şĭ urmărí frumosulŭ scopŭ cu aceiaşĭ perseveranţă ca până acum în calea, ce o face şi mai spinósă asuprirea guvernului ungurescŭ.

Mulţumindŭ din totŭ sufletulŭ pentru aceste încuragiatóre doveḑĭ de simpatiă, dorimŭ ca urările ce ni sĕ facŭ sĕ fiĕ făcute într'unŭ ciasŭ nŭ!

Eată scrisórea D-lui D. Manole pe care amŭ promisŭ a-o publica astăḑĭ:

Braşovŭ 2 Aprile 1884.

Domnule Redactorŭ!

Am fost totdéuna şi suntŭ unŭ căldurosŭ sprijinitorŭ alŭ presei.

Dreptŭ probă pentru acéstă aserţiune Vĕ amintescŭ numai, că înpreună cu mai mulţĭ amicĭ de aicĭ şi din Sibiiŭ amŭ conlucratŭ la înfiinţarea unei tipografii şi a unui ḑiarŭ cuotidianŭ, care peste puţine ḑile va apăré în Sibiiŭ, cu scopŭ de a înmulţí falangele luptătorilorŭ pentru drepturile şi interesele naţiunei subjugate.

Cu viă satisfacţiune şi sinceră bucuriă amŭ salutatŭ „Gazeta Transilvaniei“, cândŭ am veḑut'o întrândŭ în rangulŭ ḑiarelorŭ cuotidiane sub neobosita conducere a D-Tale. Mi-am ḑisŭ: cândŭ tóte statele îşĭ perfecţionéză armele de luptă şi mijlócele de apĕrare, óre singurĭ noi Românii dintre Tisa şi Carpaţĭ să rĕmânemŭ pe lângă sistemele învechite şi neperfecţionate.

Arma nóstră este condeiulŭ, puterea nóstră este puterea presei.

Presa şi condeiulŭ ne mai póte apărá şi câştigá drepturile şi posiţiunea, ce ne compete ca unei naţiunĭ autochtone în vechia nóstră patriă. De aceia noi Românii trebue să dămŭ importanţă mai valorósă presei şi să ne ascuţimŭ condeiele, pentru ca sĕ putemŭ conbate ḑilnicŭ pe toţĭ acei transfugĭ politicĭ, carĭ lucréză la desbinarea némului românescŭ.

Cunoscŭ părerile acelora, carĭ afirmă, că la noi Românii nu este lipsă de ḑiare cuotidiane şi nu se vorŭ puté susţiné. Le rĕspundŭ scurtŭ, că aceia vorbescŭ în necunoscinţă de causă şi nu cunoscŭ bine poporulŭ românescŭ.

Unŭ poporŭ, care de mai multe secole şi până în ḑiua de aḑĭ a fostŭ şi este apăsatŭ şi maltratatŭ într'unŭ modŭ barbarŭ, şi care cu tóte acestea cu sudórea feţii sale, trăgêndu-şĭ chiar pânea dela gură şi-a înfiinţatŭ din contribuirĭ marinimóse şcolĭ în tóte comunele rurale mai multe liceurĭ şi gimnasiĭ, bisericĭ şi seminare şi le susţine din contribuirile sale.

Unŭ poporŭ, ce şi-a creatŭ la Metropoliile din Blaşŭ şi Sibiiŭ fondurĭ de mai multe milióne totŭ numai din contribuirile sale.

Unŭ poporŭ, care şi-a creatŭ la tóte episcopiile din Ungaria, Banatŭ şi Transilvania fondurĭ însemnate.

Unŭ poporŭ, care a creatŭ Asociaţiunea Transilvaniei pentru literatura şi cultura poporului românŭ şi a înzestrat'o cu fondurĭ considerabile, din care se distribue stipendii anuale pentru junimea studiósă.

Unŭ poporŭ, ce a formatŭ reuniunile femeilorŭ române din Braşovŭ şi ḑecĭ de alte reuniunĭ în tótă ţéra cu chemarea de a luminá sexulŭ frumosŭ şi din carĭ unele dispunŭ deja de fondurĭ însemnate.

Unŭ poporŭ, care a creatŭ în Braşovŭ, Cluşŭ, Sibiiŭ şi în alte locurĭ reuniunĭ pentru promovarea meseriilorŭ între Românĭ şi subvenţionéză tinerĭ la învĕţământulŭ industriei.

Unŭ poporŭ, care a întemeiatŭ în tótă ţéra mai multe reuniunĭ de gimnastică şi cântărĭ;

Unŭ poporŭ, care a adunatŭ unŭ fondŭ însemnatŭ pentru întemeiarea unui teatru naţionalŭ;

Unŭ poporŭ, care susţine atâtea societăţĭ fundate de tinerimea studiósă pe la universităţile din ţéră şi streinătate etc. etc.;

În fine unŭ poporŭ, care mai ierĭ, alaltăerĭ la unŭ simplu apelŭ a subscrisŭ consorţiului nostru pentru înfiinţarea unui ḑiarŭ cuotidianŭ şi a unei tipografii suma de patru ḑecĭ mii fiorinĭ;

Unŭ asemenea poporŭ, care a adusŭ atâtea sacrificiĭ bănescĭ, nu în decursŭ de secole, ci în intervalulŭ scurtŭ de douĕ, trei deceniĭ pentru cultura şi înaintarea sa, sĕ nu fie óre capabilŭ, să nu fie óre în stare sĕ susţie douĕ, trei ḑiare cuotidiane?

A susţiné contrariulŭ este a fi espresiunea celui mai crasŭ pesimismŭ; căcĭ cu istoria în mână desfidŭ pe orĭ şi cine, sĕ-mĭ arate, care poporŭ din Europa lipsitŭ de clasa influentă a aristocraţii, fără prinţĭ, conţĭ şi alţĭ boerĭ, ci purtêndŭ secole întregĭ jugulŭ robieĭ, a fostŭ în stare sĕ aducă sacrificiile, ce le-a adusŭ opinca românéscă dintre Tisa şi Carpaţĭ pentru înaintarea némului sĕu.

Orbí sunt toţĭ aceia, carĭ nu cunoscŭ încă aptitudinile poporului românescŭ şi care nu sciu să apreţieze nobleţa şi generositatea némului nostru, căcĭ numui unŭ poporŭ înzestratŭ cu astfelŭ de simţĕminte nobile este capabilŭ să aducă ast-felŭ de sacrifisii pe altarulŭ naţiunei sale, şi încă tocmai aflându-se în cea mai tristă situaţiune.

Dar mai orbĭ sunt toţĭ aceia, carĭ n'au încredere în puterea de viéţă şi în viitorulŭ acestui valorosŭ poporŭ.

Eu am firma convingere, că poporulŭ nostru precum protege orĭ ce întreprindere salutară şi folositóre, va susţinea orĭ ce ḑiarŭ, care luptă pentru programa naţională şi adevĕratele sale interese.

Sĕ urmămŭ numai exemplulŭ părinţilorŭ nostri, sĕ călcămŭ numai pe urmele antecesorilorŭ nostri, sĕ contribuimŭ fie-care după puterile sale şi sĕ luptămŭ cu toţii impreună umĕrŭ la umĕrŭ în unire frăţéscă desbrăcaţĭ de tóte interesele personale şi secundare, pentru unŭ singurŭ scopŭ înaltŭ şi sublimŭ: pentru înălţarea némului românescŭ. Atuncĭ ne vorŭ respecta tóte naţiunile străine culte, şi împreună cu ele şi adversarii nostri. Atuncĭ vomŭ fi sigurĭ, că ne vomŭ luptá şi asigurá o sórte mai bună naţiunei nóstre.

Vĕ felicitŭ din inimă, Domnule Redactorŭ, la începutulŭ unei intreprinderĭ şi vĕ alăturŭ totŭ de odată şi preţulŭ de abonamentŭ pe unŭ anŭ de ḑile la ḑiarulŭ D-Vóstră pentru 10 numere; unŭ numĕrŭ mi-lŭ veţĭ trimite mie ca şi până acum, ér celelalte 9 numere le veţĭ distribuí gratuitŭ la 9 comune sĕrace bisericescĭ româneseĭ fără Consideraţiune la Confesiune.

Stringêndu-ţĭ mâna cu frăţéscă dragoste, remânŭ alŭ D-tale devotatŭ amicŭ

Diamandi I. Manole.

Amŭ fostŭ totdéuna convinşĭ că onorabilulŭ nostru amicŭ d. Diamandi Manole este unulŭ dintre Româniĭ cei mai zeloşĭ, unulŭ dintre bărbaţii carĭ nu disperéză nicĭ unŭ momentŭ de sórtea poporului sĕu. Acéstă convingere ni se impune din nou.

Mulţumimŭ din inimă d-lui Diamandi Manole, şi'lŭ asigurămŭ de stima deosebită ce i-amŭ păstrat-o şi i-o păstrămŭ. Fie ca esemplulŭ d-sale sĕ afle câtŭ mai numĕroşĭ imitatorĭ!

Comitele Tolstoi.

Dela anulŭ 1878 şi până astăḑĭ s'au schimbatŭ în Rusia autocrată până acuma trei ministri de interne şi Tolstoi va fi alŭ patrulea, care este în ajunŭ de a se retrage, cu tóte că admiratorii lui ḑicŭ cu óre-care emfasă, că elŭ a sugrumatŭ nihilismulŭ. Deşi ministrulŭ Tolstoi n'a trântitŭ la pămentŭ nihilismulŭ, după cum îi atribuescŭ partisanii sĕi, totuşĭ retragerea sa din ministeriu se va priví ca unŭ lucru momentosŭ în Rusia. Comitele Tolstoi înainte de a luá ministeriulŭ de interne, a fostŭ ministru de instrucţiune şi este unŭ lucru fórte greu a decide, că în care calitate s'a distinsŭ elŭ mai multŭ prin lucrările sale funeste. Atâta se póte ḑice despre dînsulŭ cu cea mai mare certitudine, că a fostŭ celŭ mai fanaticŭ adorătorŭ alŭ cesarismului autocraticŭ şi ori-ce mişcare liberală a căutatŭ sĕ-o suprime cu forţă brutală. Predecesorii lui Tolstoi totŭ se mai gândéu din cândŭ în cândŭ, ca sĕ mai móie córda autocratismului şi pe nesĕmţite sĕ întroducă óre carĭ reforme mai libe-

rale, dér Tolstoi, condusŭ de principiile de represiune nu voiá sĕ sacrifice nicĭ câtŭ e negru sub unghiă pentru dorinţele şi trebuinţele poporului rusescŭ din autocratismulŭ Ţarului.

Tolstoi află lucrurile pregătite de Loris-Melicov şi Ignatiev, căcĭ ei urmăriră nihilismulŭ, până în ascunsurile cele mai depărtate, aşa că Tolstoi numai câtŭ a mai ridicatŭ poliţia cu câteva graduri mai susŭ şi tótă lumea credea acuma, că nihilismulŭ este sugrumatŭ cu desĕvêrşire, cândŭ deodată tótă lumea se trezi prin omorulŭ lui Sudeikin din somnulŭ, în care cădjuse. Nihilismulŭ arată, că nu e mortŭ, ci numai şi-a schimbatŭ metoda prin care caută a se scăpá de acele organe ale securităţii publice, carĭ erau pentru dênşii sunt cele mai periculóse.

Dreptulŭ limbilorŭ în staturĭ cu naţionalitate micstă.

(Urmare.)

Ungaria.

Criticii superficialĭ ai relaţiunilorŭ dintre naţionalităţile Ungariei înfăţişézā Ungaria adese-orĭ ca unŭ statŭ centralistŭ, întru câtŭ, după întinderea noţiune »centralismŭ« se înţelege sub acestŭ cuvêntŭ nu numai suma agendelorŭ administraţiunii publice, ci şi întrunirea tuturorŭ naţionalităţilorŭ în statŭ sub domnia unei singure naţionalităţĭ. Avêntulŭ admirabilŭ, ce l'a luatŭ maghiariarismulŭ în ceştĭ din urmă 16 anĭ ai independinţei politice a Ungariei, precum şi tóte succesele tinĕrului statŭ vecinŭ, ce năsuesce înainte cu putere, se scriu de către aceea clasă de criticĭ parţialĭ în socotéla unei politice de desnaţionalisare, care însĕ, în Ungaria celŭ puţinŭ în mĕsura închipuită, nu esistă de felŭ*). Ce e dreptŭ, „eldoradulŭ“ egalei îndreptăţirĭ a limbilorŭ nu o sĕ-lŭ putemŭ căutá în imperiulŭ corónei sântului Stefanŭ; însĕ trebue sĕ recunóscemŭ, că Ungurii şi-au înnăbuşitŭ, pe câtŭ s'a putută, preventiunea şovinistică, cândŭ au enunţatŭ în legea dela 6 Decembre 1868 „relativă la egala îndreptăţire a naţionalităţilorŭ“**) acele principii, a cărorŭ considerare alcătuesce o condiţiune vitală, nedispensabilă pentru desvoltarea politică a minorităţilorŭ naţionale. La tótă întêmplarea s'a creatŭ în acéstă lege cea mai completă, deşi nu cea mai perfectă lege pentru naţionalităţĭ, ce o póte ave altŭ statŭ poliglotŭ; de óre-ce intrênsa sunt resolvate, celŭ puţinŭ în principiu, dispoşiţiunile relative la cestiunea limbilorŭ, carĭ dispoşiţiunĭ în alte părţĭ sunt risipite în cele mai diferite materii ale legislaturei (în legile relative la administraţiunea justiţiei şi la instrucţiune). Aci (în legea naţionalităţilorŭ) încă întêmpinămŭ pentru întâiaşŭ dată definiţiunea limbei statului, care definiţiune, cum se scie, la noi în timpulŭ din urmă a fostŭ chinuită de mórte pe patulŭ lui Prucruste prin cele mai contradictorice rĕstalmăcirĭ. Întroducerea acestei definiţiunĭ într'o lege copiósă şi întocmită sistematicŭ, relativă la limbĭ este tocma aşa de naturală şi de justificată, precum este de nenaturală a privi „limba statului“ ca unŭ belciugŭ (o verigă) singuraticŭ, desfăcutŭ din lanţulŭ dispoşiţiunilorŭ relative la dreptulŭ limbilorŭ şi a o face obiectŭ alŭ uneĭ legĭ speciale. Totuşĭ cu privire la incertitudinea „noţiunii limbei de statŭ, care noţiune schimbă după diferitele împrejurărĭ şi relaţiunĭ, legea ungurescă amintită a evitatŭ definiţiunea teoretică şi, îndată-ce la începutulŭ §-lui 1 a declaratŭ limba ungurescă de limbă de statŭ, a comentatŭ acéstă hotărîre (dispoşiţiune) în modŭ practicŭ astfelŭ, că limba consultăriilorŭ şi desbaterilorŭ parlamentului ungurescŭ, limba, în care se crează şi se publică legile ţĕrei (fără a prejudicia traducerea lorŭ autentică în limbile celorlalte naţionalităţĭ), precum şi limba guvernului ţĕrei în tóte ramurile administraţiunii este cea maghiară. Noţiunea de „limbă usitată în ţĕră,“ care în cestălaltă jumĕtate a imperiului încă a fostŭ şi este multŭ disputată şi a datŭ ansă la cele mai violente conflicte, n'a fostŭ acceptată în legea pentru naţionalităţĭ a Ungariei. În loculŭ ei se ivesce în pomenita lege aşa numita »limba protocolară,« sub care conformŭ §-lui 2, se înţelege acea limbă, de care au a se folosí jurisdicţiunile (pe lângă cea ungurescă) atuncia, când celŭ puţinŭ a cincia parte din corporaţiunea sĕu comisiunea, ce represéntă jurisdicţiunea***), cere acéstă.

*) Nu scimŭ într'adevĕrŭ, ce sĕ ḑicemŭ, cândŭ cetimŭ cele susţinute de d. Fischhof. Ne e cu neputinţă a crede, că d-sa, din câte plânsete séu vaete s'au adusŭ lâ audulŭ lumei civilsate prin publicistică, sĕ nu fi înţelesŭ adevĕrata stare a lucrurilorŭ din Ungaria poreclită constituţională. Ne vine mai curêndŭ a crede, că d-sa urmăresce alte scopurĭ, décă călăresce numai pe legea scrisă, nu pe cea aplicată. — Red.

**) Dispoşiţiunile legii acesteia nu se întindu (§ 29 alŭ legii citate) şi peste ţĕrile Croaţia, Slavonia şi Dalmaţia, carĭ ocupă o posiţiune deosebită în regatulŭ Ungariei.

***) Décă ar fi sĕ poftimŭ de ceva d-lui Tischhof, apoi acésta ar fi, ca d-sa sĕ vină şi sĕ petrécă în Braşovu celŭ multŭ o jumĕtate de anŭ, şi atuncĭ fie sigurŭ, că se va convinge, că dela egea scrisă în codulŭ generalŭ alŭ statului pânŭ la legea aplicată de aploiaţii superiorĭ şi subalternĭ este — celŭ puţinŭ în Upgaria, o distanţă ca dela sóre până la pămentŭ. — Trad.

Spre a înţelege mai bine dispoşiţiunea acésta şi cele următóre ale legii vomŭ face aci o schiţă despre organisaţiunea administrativă a Ungariei. Municipiile (jurisdicţiunile, districtele) în Ungaria sunt autorităţile autonóme, politice administrative. Astfelŭ de municipii au comitatele, scaunele, districtele libere şi cetăţile regale libere. În fruntea fiecăruĭ comitatŭ şi a fiecăreĭ cetăţĭ înzestrate cu drepturĭ municipale (afară de Buda-Pesta) stă comitele supremŭ (prefectulŭ, foispanulŭ) comitalaensŭ séu urbanŭ, în scaunele sĕcuescĭ judele regiu supremŭ, în districtele libere căpitanulŭ supremŭ şi în fruntea capitalei ţĕrei primarulŭ (supremŭ.)**) Categoriei acesteia de amploiaţĭ superiorĭ sunt subordinaţĭ vicecomitele (ajutorulŭ de prefectŭ, alispanulŭ) şi în cetăţĭ primarulŭ. Vicecomitelui îĭ sunt érăş subordinaţĭ subprefecţii (solgăbirăii,) carĭ stau preste cetăţile provĕḑute cu magistrate, dér neînzestrate cu drepturĭ municipale, conducŭ administraţiunea în cercŭ şi esercéză supraveghiare peste comunele rurale. Aceştĭ amploiaţĭ municipalĭ de a doua categoriă se alegŭ de către corpulŭ representativŭ (representanţa municipală) pe şése anĭ. În fundulŭ regiu transilvanŭ, adecă în Ţera-Saşilorŭ, este Universitatea naţională totŭ-deodată şi corpŭ representativŭ şi autoritate administrativă. Conducĕtorulŭ supremŭ alŭ administraţiunei este comitele naţiunei denumitŭ de regele. Elŭ supraveghéză pe subprefecţĭ şi autorităţile districtuale, ai cărorŭ superiorĭ sunt judii regii séu judii superiorĭ. Tóte municipiile susŭ numite esercéză dreptulŭ de a se guvernă pe sine cu privire la afacerile interne propii, se ocupă şi cu afacerĭ de ale administraţiunii politice şi câte-odată chiar şi cu afacerĭ de ale provinciei.

(Va urma.)

Diverse.

Ienicerii, — formau unŭ corpŭ de armată turcéscă, înfiinţatŭ la 1329 de sultanulŭ Orcanŭ, din prisonierĭ creştinĭ tinerĭ, trecuţĭ la Islamŭ. Cu aceştia luptau sultanii chiar în contra creştinilorŭ, precum luptă aḑĭ d-lŭ Tisza c'unŭ soiu de naţionaliştĭ desnaţionalisaţĭ în contra Românilorŭ.

Comisia de delimitare. Aflămŭ, că la 1 Iuliu, comisiunea însărcinată cu regularea graniţelorŭ dintre Austro-Ungaria şi România, îşĭ va începe lucrările la graniţa bucovinénă.

Inelulŭ de logodnă ca trădătorŭ. Consulatulŭ austro-ungarŭ din Iaşĭ încunosciinţase direcţiunea poliţiei din Viena, că Ionŭ Baptist, perceptorŭ iaşanŭ fugise spre Viena, dupăce sustrăsese 70,000 lei. Agentulŭ poliţienescŭ secretŭ, însărcinatŭ cu cercetarea, puse ochiulŭ pe unŭ călĕtorŭ, care locuia de câte-va ḑile în Hotelulŭ Metropole, sub numele de I. Blau, particularŭ din Tarnopolŭ. Fiindcă descrierea personală a perceptorului fugitŭ se potrivia cu Blau, bănuitulŭ fù provocatŭ să se justifice şi predatŭ direcţiunei poliţiei. Arestatulŭ negă, că ar fi elŭ celŭ căutatŭ, şi spuse, că elŭ e Ionŭ Blau şi că are unŭ frate în Viena. În timpulŭ când se facea instrucţia, comisarulŭ poliţiei observă în degetulŭ bănuitului unŭ inelŭ de logodnă. Comisarulŭ ordonă streinului să scótă inelulŭ din degetŭ şi privindu-lŭ cu deamĕruntulŭ se convinse, că bănuiala era întemeiată. În inelŭ era săpatŭ numele întregŭ alŭ arestatului şi data logodirei. Pe temeiulŭ acesta, Baptist se vĕḑu silitŭ se mărturisescă, că elŭ e delapidatorulŭ. Numele celŭ adevĕratŭ alŭ arestatului, care s'a datŭ judecăţiĭ, e Simon Kornblau, născutŭ în Tarnopolŭ, în vêrstă de 48 anĭ, căsătoritŭ şi tată a şépte copii. Ca copilŭ de optŭ anĭ se duse în România, trecuse la religiunea ortodoxă, primindŭ la botezŭ numele de Ionŭ Baptistŭ. În anulŭ 1858 intră în serviciu românŭ, şi acum în urmă era perceptorŭ în Iaşĭ. La elŭ s'au găsitŭ numai 400 fl.

Erbariu nou: Fl. Porcius, membru alŭ Academiei române, în urma mistuirei de focŭ a erbariului d-lui dr. Brânză, a consimţitŭ după stăruinţa acestuia, d'a vinde erbariulŭ sĕu compusŭ din peste 10,000 specie. Aflămŭ că d. Porcius a făcutŭ unŭ preţu forte micŭ, 5000 lei.

Tortură în Ungaria. Din Kaczarlak se reportéză, că de câteva ḑile s'a furatŭ dela locuitoriulŭ Iosifŭ Kobar o cuantitate de unsóre şi 16 legăturĭ de torţii. Bănuéla cădjŭ asupra locuitoriului George Bali şi asupra soţiei sale, că ar fi furatŭ lucrurile pomenite. În 31 Martie st. n. şi veniră doi gendarmĭ după aceştĭ ómenĭ bănuiţĭ. Păzitorii esemplarĭ ai ordinei publice duseră pe bărbatulŭ şi cu nevasta-sa la casa comunală séu primăriă, unde gendarmii se repeḑiră cu baionete împlântate asupra nevestei lui Bali şi o ameninţară, că o vorŭ străpunge, décă nu va dà lucrurile furate. Ba li se încercá ca sĕ apere pe înspăimêntata sa soţiă şi atuncĭ furia gendarmilorŭ se descărcă asupra lui. Nefericitulŭ fù trântitŭ la pămentŭ, legatŭ şi maltractatŭ în modulŭ celŭ mai brutalŭ. Unulŭ dintre gendarmii cei înfuriaţĭ a străpunsŭ cu baioneta buza superiórā a nefericitului omŭ, i-au scósŭ prin bătăĭ dinţii din gură, ba atâtŭ l'aŭ pisatŭ, până ce l'au lăsatŭ latŭ. Trupulŭ lui era numai o rană. Tiranii nu s'au mulţămitŭ cu aceste brutalităţĭ şi atrocităţĭ, ci ilŭ mai şi desculţară şi-lŭ bătură peste degetele piciórelorŭ, până nu sĕ mai putù mişcá din locŭ. Numai după ce-şĭ perdù totalŭ consciinţa încetară gendarmiĭ de a-lŭ tortură. Şi soţia lui fù legată şi în modŭ brutalŭ maltrataţĭ.

După tóte semnele ómenii arestaţĭ şi în modŭ brutalŭ maltractaţĭ sĕ vĕdŭ, a nu fi culpabilĭ de crima ce li se impută. Câţĭ ómenĭ nevinovaţĭ vorŭ fi în modulŭ de mai susŭ tractaţĭ de către agenţii securităţii publice, pentru că faţă cu gendarmii cine te apĕră, cine îţĭ scutesce libertatea personală şi onórea. Până ce sĕ reclamĭ în contra brutalităţilorŭ tu remânĭ sdrobitŭ şi slutitŭ, şi nime pe lume nu-ţĭ póte luá bătaia din spinare.

Universitatea vienesă a fostŭ frecuentată în semestrulŭ trecutŭ de 4477 studenţĭ ordinarĭ şi de 744 estraordinarĭ, preste totŭ de 5221 de studenţĭ. Numĕrulŭ teologilorŭ face 226 (189 ordinarĭ şi 37 estraordinarĭ) alŭ juriştilorŭ 2266 (1988 ordinarĭ şi 278 estraordinarĭ) alŭ mediciniştilorŭ 2013 (1892 ordinarĭ şi 121 estraordinarĭ) alŭ filosofilorŭ 716 (406 ordinarĭ şi 310 estraordinarĭ). Asĕmĕnândŭ aceste cifre cu cele din semestrulŭ de érnă din 1882/3 resultă, că numĕrulŭ studenţilorŭ a crescutŭ în anulŭ acesta cu 221, cercetândŭ facultatea juridică cu 22 studenţĭ mai mulţĭ, la cea medicinică cu 263, din contră la facultatea filosofică au fostŭ 67 studenţĭ mai puţinĭ.

**) Comitele supremŭ (prefectulŭ,) judele regiu supremŭ şi căpitanulŭ supremŭ se domnescŭ de regele la propunerea ministrului de interne. Primarulŭ (supremŭ) din Buda-Peşta se alege de adunarea generală a oraşului la propunerea terna a regelui.

Conspectulŭ operaţiunilorŭ institutului de creditŭ şi de economii »Albina« in Sibiiŭ în luna lui Martie 1884.

Intrate:

Numĕrarŭ transpusŭ din 29 Februariŭ a. c. .	67629.51
Depunerĭ	67138.37
Cambie rescumpĕrate	240781.14
Împrumuturĭ hipotecare şi alte împrumuturĭ .	52766.99
Interese şi provisiunĭ	13824.48
Fondulŭ de pensiunĭ	2103.91
Monetă vêndută	65273.13
Efecte	3387.79
Conturĭ curente	65737.—
Diverse	12620.57
fl.	591262.89

Eşite

Depunerĭ	104185.33
Cambie escomptate	218460.13
Împrumuturĭ hipotecare şi alte împrumuturĭ .	62084.—
Interese pentru depunerĭ	563.77
Competinţă de timbru	6.65
Salarie şi spese	1877.41
Monetă cumpĕrată	57521.37
Conturĭ curente	63228.88
Diverse	19546.75
Saldo in numĕrarŭ cu 31 Martie 1884 . . .	63788.60
fl.	591262.89

Sibiiŭ în 31 Martie 1884.

Visarion Romanu m. p. Directorŭ esecut. — **Iosifŭ Lissai** m. p. comptabilŭ.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 15 Aprile st. n. 1884.

Rentă de aurŭ ungară 6%	122.10	Bonurĭ croato-slavone . .	100.—
Rentă de aurŭ 4% . . .	91.65	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.—
Rentă de hârtiă 5% . .	88.50	Imprumutulŭ cu premiu ung.	115.80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	141.30	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului .	115.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	95.80	Renta de hărtiă austriacă	79.90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	118.—	Renta de arg. austr. . .	80.95
		Renta de aurŭ austr. . .	100.90
		Losurile din 1860 . . .	137.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	100.30	Acţiunile bănceĭ austro-ungare	850.—
		Act. bănceĭ de creditŭ ung.	319.—
Bonurĭ rurale ungare . .	101.—	Act. băuceĭ de creditŭ austr.	324.30
Bonurĭ cu cl. de sortare	100.75	Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.72
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	100.50	Napoleon-d'orĭ	9.62
Bonurĭ cu cl. de sortare	100.—	Mărcĭ 100 împ. germ. . .	59.30
Bonurĭ rurale transilvane	99.75	Londra 10 Livres sterlinge	121.35

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 3 Aprile st. v. 1884.

Renta română (5%). . . .	Cump.	93 1/2	vĕnd.	94
Renta rom. amort. (5%) . .	»	95 1/4	»	95 3/4
» convert. (6%) . .	»	98 1/2	»	99
Impr. oraş. Buc. (20 l.) . .	»	32	»	34
Credit fonc. rural (7%) . .	»	104 3/8	»	—.—
» „ „ (5%) . .	„	92 1/2	„	—.—
» » urban (7%) . .	»	101 3/4	»	102 1/4
» » » (6%) . .	»	98	»	98 1/4
» » » (5%) . .	»	88 7/8	»	89
Banca naţională a României	»	1444	»	—
Ac. de asig. Dacia-Rom. . .	»	367	»	—
« » » Naţională . .	»	256	»	—
Aurŭ	»	3.20%	»	—.—
Bancnote austriace contra aurŭ	»	2.09	»	2.10

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 15 Aprile 1884.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.24	Vênd.	9.25
Argint românesc	»	9.20	»	9.22
Napoleon-d'orĭ	»	9.58	»	9.60
Lire turcescĭ	»	10.83	»	10.85
Imperialĭ	»	9.83	»	9.86
Galbenĭ	»	5.60	»	5.62

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

„GAZETA TRANSILVANIEI“

ḌIARŬ CUOTIDIANŬ.

Ca mâne se 'mplinescŭ 50 de anĭ, de cândŭ **„Gazeta Transilvaniei,“** sub cea mai cumplită prigonire a némului românescŭ, a arboratŭ în mijloculŭ valoroşilorŭ şi patrioticilorŭ comercianţĭ din Braşovŭ, acestŭ emporiŭ alŭ Transilvaniei, drapelulŭ redeşteptării naţionale.

Tótă suflarea românéscă cu bucuriă şi cu căldură a îmbrăţişatŭ acestŭ ḍiarŭ-apostolŭ alŭ poporului românŭ şi grupatu-s'au cu toţiĭ sub drapelulŭ arboratŭ de elŭ şi lucrat'au cu însufleţire şi bărbătéscă statornicia pentru înălţarea românismului.

Grea şi amară era lupta. Tendinţele de a desnaţionalisá pe Românĭ îşĭ ajunsese culmea. Legea dela 1832 adusă de dieta maghiară glăsuiá óa în seminariulŭ românescŭ din Aradŭ sĕ se înveţe şi unguresce şi ca: **„de aicĭ încolo la tóte confesiunile sĕ se admită şi sĕ funcţioneze numai astfelŭ de preoţĭ, predicătorĭ şi vicarĭ, carĭ sciu unguresce.“**

Apĕratu-s'aŭ cu bărbăţiă Românii dintre Tisa şi Carpaţĭ în contra acestorŭ uneltirĭ duşmane şi sosit'a după nópte şi vijeliă şi o ḍi cu sóre, dar numai o ḍi, căcĭ în cealaltă diminéţă se iviră éraşĭ nuorĭ furtunoşĭ pe ceriŭ. Róta sorţii aduse din nou prigonirile de odinióră asupra capului nostru. Par' că sórtea a voitŭ sĕ încerce până unde merge tăria şi perseveranţa Românului.

Cu tóte uneltirile şi prigonirile însĕ **„Gazeta Transilvaniei“** îşĭ ridică fruntea şi unindŭ sufletesce pe toţĭ Românii luptă necurmatŭ şi fără pregetŭ pentru drepturile şi libertăţile opincii românescĭ.

Adversarii noştri neperḍênd din vedere acéstă luptă şi preţuindŭ resultatele dobêndite de până acum după adevĕrata lorŭ valóre şĭ-au îndoitŭ puterile, şi, acum după 50 de anĭ, şĭ-aŭ perfecţionatŭ şi rafinatŭ mijlócele pentru sugrumarea şi stingerea nóstră. Prin urmare, şi noi cei de astăḍĭ, credincioşĭ şcolarĭ ai românismului, asemenea sĕ ne strîngemŭ rêndurile, şi sĕ ne îndoimŭ puterile de apĕrare.

Adversarilorŭ noştri, avêndŭ ei puterea ţĕrii în mână, le-a fostŭ pré uşorŭ de a ne loví în tóte interesele politice, comerciale şi economice, şi acum atăcându-ne în şcólă ca şi în biserică, în limbă ca şi în avere, nouĕ nu ne-a mai remasŭ altŭ mijlocŭ de apĕrare de câtŭ **condeiulŭ,** cu care toţĭ Româniĭ datorĭ sunt de a strigá în lumea largă şi de a cere dreptate şi libertate pentru poporulŭ românŭ dintre Tisa şi Carpaţĭ.

Ast-felŭ împinşĭ de dorulŭ de a ne folosi ḍilnicŭ şi cu energiă de acestŭ pacĭnicŭ mijlocŭ apelămŭ la publiculŭ celŭ mare românŭ pentru a ne susţiné în ḍilnica nóstră luptă naţională şi în firma nóstră speranţă de a fi încuragiaţĭ, deschidemŭ abonamentŭ la **ḍiarulŭ nostru cuotidianŭ**

GAZETA TRANSILVANIEI

care precum acum 50 de anĭ a fostŭ **primulŭ organŭ de publicitate românŭ,** tot asemenea şi astăḍĭ e **primulŭ organŭ cuotidianŭ românŭ,** ce apare dincóce de Carpaţĭ.

Suntemŭ siguri, că publiculŭ românŭ e pe deplinŭ convinsŭ de principiile, ce le profeséză acestŭ ḍiarŭ şi de modulŭ cum acestŭ organŭ alŭ Românilorŭ dintre Tisa şi Carpaţĭ a sciutŭ chiar şi în cele mai grele împrejurărĭ sĕ ţie susŭ stindardulŭ naţionalităţii române.

Privindŭ dér cu încredere la viitorŭ, **Gazeta Transilvaniei** în luna viitóre va eşí în tóte ḍilele, afară de Duminicĭ, şi serbătorĭ, şi pentru a puté cu înlesnire străbate până chiar şi în sĕraca colibă a ţĕranului românŭ, va fi celŭ mai eftinŭ ḍiarŭ din monarchia Austro-Ungară:

ABONAMENTE:

Pentru **Austro-Ungaria** pe anŭ **12 fl.,** pe 6 lunĭ **6 fl.,** pe 3 lunĭ **3 fl.** Pentru **România** pe anŭ **36 lei,** pe 6 lunĭ **18 lei,** pe 3 lunĭ **9 lei.** Domniĭ abonaţĭ, carĭ au plătitŭ abonamentulŭ cu stimă sunt rugaţĭ a ne trămite diferenţa. Celŭ mai uşorŭ mijlocŭ de abonare este prin **mandatŭ postalŭ.**

REDACŢIUNEA.

Nr. 509 — 1884. 2-3

Concursŭ!

Pentru administrarea corespundĕtóre a pădurilorŭ comunale şi bisericescĭ, carĭ se află pe territoriulŭ comunelorŭ Sălişte, Gura-riului, Orlatŭ, Cacova, Sibielŭ, Vale, Tilişca, Gales, Aciliu, Sĕcelu şi Mag, aparţinĕtóre de cerculŭ Saliştei, comitatulŭ Sibiului, precum şi pentru facerea planurilorŭ de exploatare silvanală, carĭ vorŭ mai fi de lipsă, prin acésta se deschide concursŭ pentru împlinirea unui postŭ de silvicultorŭ de cercŭ.

Reşedinţa oficiósă: Sălişte.

Venitele împreunate cu acestŭ postŭ, salariu, banĭ de cuartirŭ, pauşalŭ de cancelariă şi călĕtoriă face la olaltă 1265 fi. anualŭ.

Penteu facerea elanurilor de esploatare afară de acésta va vení o remuneraţiune corespundĕtóre.

Competenţii, carĭ. afară de recerinţele prescrise în § 36 A. L. XXXI. ex 1879 şi cunoscinţa limbei oficióse magiare, posedŭ şi limba română şi germână şi tot-deodată sunt vêrsaţĭ şi în afacerĭ de administraţiunc silvanală, sunt provocaţĭ a-şĭ înaintá cererile înzestrate cu documente în terminŭ de şéşe sĕptĕmânĭ la subscrisulŭ pretorŭ.

Alegerea se va îndepliní în 2 Iuniu a. c. 10 óre diminéţa, şi oficiulŭ va fi să se ocupe prin alesulŭ în 15 Iuniu a. c.

Sălişte, în 8 Aprile 1884.

Pretorele cercului.

Nr. 1163—1883. 2—3

Publicaţiune.

Fiindŭ-că licitaţiunea pentru repararea edificiului comunalŭ brănenŭ ţinută în 12 Iuniu 1883 s'a cassatŭ prin decisulŭ inclitei Comisiunĭ municipale comitatense din 11 Octobre 1883 sub Nr. 5738 şi s'a ordonatŭ ţinerea unei nouĕ licitaţiunĭ minuende; aşa representanţa comunală din Branulŭ inf. şi sup. în şedinţa ei ţinută în 31 Marte a. c. a determinatŭ ţinerea aceleia pe Marţĭ în 22 Aprile a. c. la 10 óre antemeridiane în cancelaria subscrisei primăriĭ comunale.

Condiţiunile de licitaţiune, planulŭ de clădire şi preliminariulŭ de spese se potŭ vedea aicĭ în órele oficióse în tóte ḍilele.

Preţulŭ strigărei este 2654 fl. 19 cr. vadiu de 10%. Oferte în scrisŭ provĕḍute cu timbru de 50 cr. şi cu acestŭ vadiu se potŭ înaintá înainte de începerea licitaţiunei la subscrisa primăriă.

Branŭ în 2 Aprile 1884.

Primăria comunei.

Nr. 614—1884. administrativŭ. 2—2

Publicaţiune.

Representaţiunea opidului montanŭ Abrudŭ, în adunarea sa generală ţinută în 31 Maiŭ 1882 la Nr. prot. 11, a decisŭ pardosirea din noŭ a drumului de poştă Alba-Iulia-Abrudŭ-Câmpenĭ, ce se estinde prin opidulŭ Abrudŭ.

Ca spese s'aŭ preliminatŭ următórele:

1. Pentru spargerea pardoselei vechĭ . 1604 fl. 52 cr.
2. Lucru cu pămêntŭ 1339 „ 53 „
3. Pardositulŭ din noŭ 7512 „ 07 „

Suma . 10456 fl. 12 cr.

Spre asecurarea întreprinderei se va ţiné în 29 Aprile 1884 înainte de améḍĭ la 10 óre în cancelaria subscrisului magistratŭ opidanŭ, sub presidiulŭ primariului, pertractare de concurinţă verbală séŭ prin oferte.

Bugetulŭ şi condiţiunile de clădire potŭ fi vĕḍuţe în órele oficióse în fiecare ḍi, la subscrisulŭ magistratŭ opidanŭ, de unde se potŭ procurá şi formularele pentru ofertele închise.

Doritorii de a concurá la acéstă întreprindere sunt provocaţĭ în ḍiua şi ora mai susŭ numită, provĕḍuţĭ cu vadiulŭ de 5%, a sumei de esclamare în banĭ gata séŭ în hârtii de valóre acceptabile ca cauţiune şi corespundĕtóre sumei recerute ca vadiu, sĕ se presenteze în cancelaria magistratuală în persónă, — orĭ a-şĭ trămite ofertele închise, provĕḍute cu vadiulŭ recerutŭ, llanumitulŭ magistratŭ opidanŭ, până a timpulŭ hotărîtŭ pentru pertractarea de concurinţă şi respective ţînerea licitaţiunei minuende.

Ofertele sosîte mai târḍiu nu se vorŭ luá în consideraţiune.

Abrudŭ, în 6 Aprile 1884.

Magistratulŭ opidanŭ.

Tipografia Alexi, Braşovŭ.